

ULLA JÄRVI

**ARMOTON
MEDIA**

Armoton media

Ulla Järven tuotantoa:

Armoton media. Äänitietokirja. Jaksomedia 2023

Maito tappaa – ja muita outoja tiedeuutisia. Vastapaino 2016
(toim. Ulla Järvi ja Tuukka Tammi)

Tautinen media. Duodecim 2014 (toim. Ulla Järvi)

Asiantuntijan mukaan – viestintäopas media-ajan asiantuntijoille. Enostone 2010 (Ulla Järvi ja Tuula Vainikainen)

Hilmapäivät – Vertaistukea vaihdevuosiin. Otava 2009 (Ulla Järvi, Riitta Väisänen ja Lea Geselle)

Nainen keskellä elämää. Otava 2008 (Ulla Järvi ja Tuula Vainikainen)

Syntymätön – Tietoja ja kokemuksia keskenmenosta. Kirjapaja 2007

Ulla Järvi

ARMOTON MEDIA

© 2023 Ulla Järvi, Ison Kiven Kustannusliike
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-7117-4

Sisältö

Johdanto.....	7
Miten minusta tuli mediakohun osapuoli	9
TS:n juttu paljasti rajua potilaiden kaltoinkohtelua.....	13
Mitä suljetusta maailmasta voi ulkopuolinen kertoa?	17
Armoton julkisuus koettelee journalistin etiikkaa	20
Miltä mediakohun kohteeksi joutuminen tuntuu	23
Onko journalistilla velvoitteita juttujensa kohteille?	31
Mediakohun jäljet voivat olla pitkät	35
Mediaetiikan ytimessä on ihminen	40
”En ole kenellekään sanonut, että juon itseni hengiltä...”	43
Timo K. Mukan tapaus käänsi mediahistoriassa uuden sivun..	47
Halpa hetki julkisuudessa	52
Päätoimittaja ällistyi vastuunpakoilua	58
Armoton media, julmempi some	63
Julkinen kiusaaminen haavoittaa	67
Johanna Vehkoon oikeusjuttu oli pitkä kujanjuoksu	70
Sosiaalinen media ja uutismedia kietoutuvat yhteen	75
Jos sanat voisivat tappaa	79
Julkisessa sairaalassa ikäviäkään asioita ei tulisi piilotella	83
Tutkiva journalisti voi altistua pahuudelle itsekin.....	87
Vallanpitäjien suojelu ei kuulu median tehtäviin	90
Laintulkinta muuttuu, ja niin myös mediaetiikka	95
Lopuksi	100

JOHDANTO

MIELISAIRAALAN SULJETULLA OSASTOLLA minulle sanottiin kahden maissa yöllä että ”nyt vois olla hyvä aika lähteä”. Ne, jotka jäivät, olivat toimittajan ja kuvaajan vierailusta levottomiksi käyneitä potilaita. Pienempi porukka oli hoitajia, jotka jäivät saattelemaan potilaita yöpuulle.

Olin nuori toimittaja, kun vietin psykiatrisessa sairaalassa vuorokauden. Kun juttu ilmestyi Salon Seudun Sanomissa, sain kuulla, että sairaalassakin sitä luettiin, mutta naiiviudelleni myös naureskeltiin. Oliko toimittaja kuvittelut ymmärtävänsä jotain heidän maailmastaan?

Psykoosissa vuorokausirytmä menee sekaisin – mielen lisäksi. Kaikki poikkeava lisää sairastuneen pahaa oloa. Olin ajatellut, että olen rohkea tungeteltuani sairaalaan ja kertoessani lukijoille, mitä siellä oikeasti tapahtuu. Lopulta taisin vain aiheuttaa lisää pahaa oloa sairaille ja lisää työtä hoitajille.

Tämä tietokirja käsittelee mediaetiikkaa. Kirjoittaessani olen palannut monta kertaa tuohon yöhön. Me toimittajat tunkeudumme jutuillamme toisten ihmisten maailmoihin. Siellä voi olla vastassa mitä vain.

Journalistilla voi olla mahdollisuus paljastaa todellisia epäkohtia. Kun epäkohdat nostetaan julkisuuteen, kasvaa paine niiden korjaamiseen. Mutta samaan aikaan, kun media on armoton vääryyksille, kielteisen julkisuuden kohteeksi joutuvat ihmiset voivat jäädä mediakohun jalkoihin vailla tukea. Olisiko meidän kaikkien puhuttava enemmän median etiikasta? Etenkin näinä aikoina, kun maailma on myllerryksessä.

Nämä pohdinnat saivat alkunsa seuraavasta tilanteesta.

MITEN MINUSTA TULI MEDIAKOHUN OSAPUOLI

Miksi laki yksityiselämän suojasta sai
lempinimen Lex Hymy?

Kuuluuko mediakohun kohteeksi joutuneen
oma ääni tarpeeksi?

Somekohun osapuoleksi voi joutua kuka
tahansa – vai voiko?

Tiedetoimittaja ja viestinnän tutkija
Ulla Järvi tarkastelee tässä kirjassa
mediakohun anatomiaa sekä
mediaetiikan historiaa ja kehittymistä
Julkisen sanan neuvoston ensimmäisen
vuosikymmenen aikana.
Teoksessa pohditaan muun muassa, miltä
mediakohun kohteeksi joutuminen tuntuu.
Äänensä saavat kuuluviin myös journalistit
itse, jotka kertovat, miksi myös ikävistä
asioista pitää kertoa.

Armoton media on julkaistu alun perin
äänitietokirjana vuonna 2023.

BoD

